

інститут для великого й амбітного вільного ринку. У 1993 році Польща стала повністю незалежною, коли останні російські солдати покинули польські кордони, що дозволило проводити повністю суверенну політику. Два роки потому відбулася деномінація польського златого (PLZ) у новий польський злотий (PLN), було стерто чотири нулі і знижено інфляції. Подальшим фундаментальним кроком була реалізація нової конституції 1997 р., яка включала важливий аспект щодо регулювання (державний борг не може бути вище 60% від ВВП Польщі). Цей також створило ефективний захист від можливих популістів, які могли б безвідповідально спробувати купити виборців. Ще однією важливою проведеною реформою, була локальна зміна уряду. В результаті реформ з 1999 р. Польща складається тільки з 16 воєводств (воєводства), які в свою чергу поділяються на менші – повіти, а повіти - на гміни. На всіх рівнях місцеві представники обираються на прямих виборах, що також зближує людей і побудує місцеву інформованість та відповідальність. Тим не менше, найбільш важливі, а також символічні події відбулися у 1999 і 2004 рр. По-перше, Польща стала членом НАТО, що дало гарантію для потенційних іноземних інвесторів, що ринок і інвестиції безпечні. Тим не менш, інша подія має набагато більш важливе значення з економічної точки зору. Вступ до Європейського Союзу, дав можливість не тільки регулювати закон або правила з метою найбільш ефективного розвитку, але й відкрив безпрецедентний приплив коштів (близько 150 млрд. євро в 2004-2020 роки).

Що являю собою Польща сьогодні? ВВП на душу населення в 2014 році досягло 24 тисяч доларів і вище. Структура ВВП є оптимальною, 63% - послуги, 33% - промисловість і тільки 4% - сільське господарство. Проте досить високим (збільшення, особливо з 2009 року) є рівень безробіття - 11,4%, та, швидше за все, не досягне 6-7% до 2016-2017 рр. Тим не менш, на цьому етапі важливо відзначити також дуже великі обсяги еміграції в країни Західної Європи (особливо у Великобританію, Нідерланди, Німеччину, Норвегію), які оцінюється у 1-2 мільйони мігрантів. У рейтингу Doing Business Польща займає в 32 місце серед країн світу, цей показник систематично зростає (кілька років тому він дорівнював 70 місце).

Замість помилок і великих соціальних витрат, польська економіка зробила величезний крок за 25 років його трансформації в напрямку розвиненої економіки. Це відбулося не тільки через обрану ефективну стратегію, а швидше за все, завдяки енергії і творчості народу. Звичайно, успіх був би неможливий без початкових реформ і шокової терапії на початку. Сьогодні Польща є важливою складовою частиною об'єднаної Європи та Західної цивілізації. Тим не менш, зміни можуть бути різними, але важливими. Тим не менш, Польща є гарним прикладом для інших трансформаційних економік, того що робота і завзятість, часто дуже важкі, призводять до успіху і ніколи не пізно почати реформування економіки.

Ключові слова: розвинута країна, реформи, безробіття, ВВП, шокова терапія, інфляція

УДК 339.727.22(4-6ЄС):330.341.1

Т.І. Ніколенко

ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЄС В КОНТЕКСТІ МІЖРЕГІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

У статті проведено дослідження особливостей міжрегіонального співробітництва країн-членів Європейського Союзу в інноваційно-інвестиційній сфері. Зазначено, що активізація міжрегіонального співробітництва ЄС в інноваційно-інвестиційній сфері вимагає координації дій всіх суб'єктів, а також інтеграції зацікавлених структур у реалізації інвестицій та інновацій.

В результаті комплексної оцінки міжрегіонального співробітництва країн Європейського Союзу в інноваційно-інвестиційній сфері виявлено, що зростання економіки Єврозони забезпечується в основному трьома провідними економіками – Німеччиною, Великобританією і Францією. В статті зазначено, що крім інновацій ще однією сферою міжрегіонального співробітництва країн ЄС є інвестиційна діяльність. Аналіз показав, що динаміка обсягів європейських інвестицій має нерівномірний характер і наряду з цим відбувається сповільнене зростання ПІІ в Європейському Союзі. Це зумовлене нестабільністю світового фінансового ринку.

Ключові слова : міжрегіональне співробітництво, ВВП, НДДКР, інновації, прямі іноземні інвестиції, високотехнологічна продукція, інвестиційно-інноваційний розвиток, регіон, інноваційний процес, інноваційна стратегія.

Постановка проблеми. Сучасні тенденції глобалізації, що зумовили зростання міжрегіонального співробітництва та підвищення конкурентоспроможності на різних рівнях економічної системи, ініціюють перехід національних економік на інноваційний шлях розвитку.

За останні 10 років у країнах ЄС значно зросло значення міжрегіонального інноваційно-інвестиційного співробітництва. В результаті, три рівня формування регіональної політики (політика, здійснювана самими регіонами, регіональний компонент федеральної інноваційної політики та наднаціональної політики ЄС) дуже тісно переплітаються між собою.

Активізація міжрегіонального співробітництва в інноваційній сфері вимагає координації дій всіх її суб'єктів, а також інтеграції зацікавлених структур у реалізації інновацій, залученні інвестицій, створенні умов, що сприяють інноваційному процесу та впровадженню досягнень науки і техніки в економіку країн-членів ЄС. Все це і спричинило підвищення інтересу науковців до дослідження особливостей міжрегіонального співробітництва в інноваційній сфері.

Аналіз основних наукових досліджень. Теоретичні та практичні аспекти міжнародного та міжрегіонального науково-технічного співробітництва, міжнародної торгівлі ліцензіями, розвитку форм співробітництва у науково-технічній сфері розглядалися у працях І. Бураковського, О. Гребельника, В. Губського, М. Дудченка, Л. Кістерського, Г. Климка, А. Кредісова, О. Рогача, А. Румянцева, А. Портнова, А. Савчука, В. Семиноженка, В. Федосова, В. Шевченка та ін.

Метою статті є дослідження особливостей міжрегіонального співробітництва країн-членів ЄС в інноваційно-інвестиційній сфері.

Виклад основного матеріалу. Міжрегіональне співробітництво національних економік на міжнародній арені являє собою одне з найактуальніших питань серед сучасних теорій розвитку економічних систем.

Глобалізація світової економіки та відкритість національних економік інтенсифікує міжрегіональне співробітництво та загострює конкуренцію, зумовлюючи нестійкість конкурентних переваг суб'єктів міжнародних економічних відносин. Це вимагає перехід до інноваційної моделі економічного розвитку та пошуку механізмів підвищення конкурентоспроможності країн, побудованих на постійному вдосконаленні, розвитку можливостей та гнучкій адаптації до змін світової кон'юнктури. За таких умов, на перший план виступають інноваційні механізми, які в сучасних умовах відіграють роль стратегічного фактора економічної динаміки.

В сучасному світі інновації виступають основним фактором досягнення високого рівня міжнародної конкурентоспроможності, оскільки вони створюють високу продуктивність факторів виробництва, конкурентні переваги в перспективних сферах та сильні позиції національних фірм на світовому ринку. Про це свідчить і досвід країн

світу, які займають лідируючі позиції в рейтингах за рівнем конкурентоспроможності національної економіки.

Для комплексної оцінки міжрегіонального співробітництва країн Європейського Союзу в інноваційно-інвестиційній сфері необхідно проаналізувати основні показники розвитку економіки ЄС.

За підсумками 2013-го року сумарний ВВП країн ЄС, за даними Світового Банку сягнуло \$ 17 трлн. 335 млрд. 420 млн. Провідною економікою Європи залишається Німеччина, частка якої в структурі ВВП Європейського Союзу становить 21%. (Табл. 1)

Що стосується зростання ВВП країн Європейського Союзу, необхідно зазначити, що твердження про те що Європейський Союз подолав стадію рецесії, було помилковим, оскільки зростання економіки Єврозони забезпечується в основному трьома провідними економіками – Німеччиною, Великобританією, і меншою мірою Францією. Добра половина країн ЄС показала негативну динаміку зростання ВВП. Абсолютним рекордсменом по динаміці росту ВВП стала Румунія, показавши зростання в 3,5%, з великих економік - Великобританія з показником в 1,7%. Антирекорд встановила Греція, досягнувши рецесії в 3,9% ВВП.

Дані таблиці 1 також показують, що середній показник ВВП на душу населення ЄС склав \$ 31806,76. Найбільш матеріально забезпеченими є громадяни Люксембургу, ВВП на душу населення там вище \$ 111 тис. Найнижчий показник у Болгарії, він поступається Люксембурзькому більш ніж в 15 разів. ВВП Європейського Союзу по країнах [4].

Таблиця 1

ВВП країн-членів ЄС у 2013р.

№	Країни Європейського Союзу	ВВП, \$ млрд.	Частка ВВП	Річне зростання ВВП	ВВП на душу населення
1	Німеччина	3634,823	20,97%	0,40%	45085
2	Франція	2734,949	15,78%	0,20%	41421
3	Великобританія	2522,261	14,55%	1,70%	39351
4	Італія	2071,307	11,95%	-1,40%	34619
5	Іспанія	1358,263	7,84%	- 1,20%	29118
6	Нідерланди	800,173	4,62%	- 0,80%	47617
7	Швеція	557,938	3,22%	1,50%	58164
8	Польща	517,543	2,99%	1,60%	13432
9	Бельгія	508,116	2,93%	0,20%	45387
10	Австрія	415,844	2,40%	0,40%	49074
11	Данія	330,814	1,91%	0,40%	58930
12	Фінляндія	256,842	1,48%	-1,40%	47219
13	Греція	241,721	1,39%	-3,90%	21910
14	Португалія	219,962	1,27%	- 1,40%	21029
15	Ірландія	217,816	1,26%	- 0,30%	47400
16	Чехія	198,450	1,14%	- 0,90%	18861
17	Румунія	189,638	1,09%	3,50%	9499
18	Угорщина	124,600	0,72%	н.д.	н.д.
19	Словаччина	91,348	0,53%	н.д.	н.д.
20	Люксембург	60,383	0,35%	2,10%	111162
21	Хорватія	57,539	0,33%	-1,00%	13530
22	Болгарія	53,010	0,31%	0,90%	7296
23	Словенія	45,378	0,26%	н.д.	н.д.
24	Литва	42,344	0,24%	н.д.	н.д.

25	Латвія	28,373	0,16%	н.д.	н.д.
26	Естонія	24,477	0,14%	0,80%	18478
27	Кіпр	22,767	0,13%	н.д.	н.д.
28	Мальта	8,741	0,05%	н.д.	н.д.
	<i>Європейський Союз</i>	<i>17335,420</i>	<i>100,00%</i>		

Згідно з прогнозом Єврокомісії, і економіка ЄС продемонструє зростання на 1,4%, а в 2015 р темпи зростання європейської економіки посиляться до 1,9%. що стосується Єврозони, то в поточному році прогнозується зростання ВВП регіону на 1,1%, а в 2015% - збільшення темпів зростання ВВП до 1,7%.

Основною рушійною силою зростання вже в наступному році повинен стати внутрішній попит, поступове зниження невизначеності, зменшення фіскального навантаження та інфляції, що дозволить домашнім господарствам і організаціям підвищити обсяг споживання та інвестицій (Рис. 1).

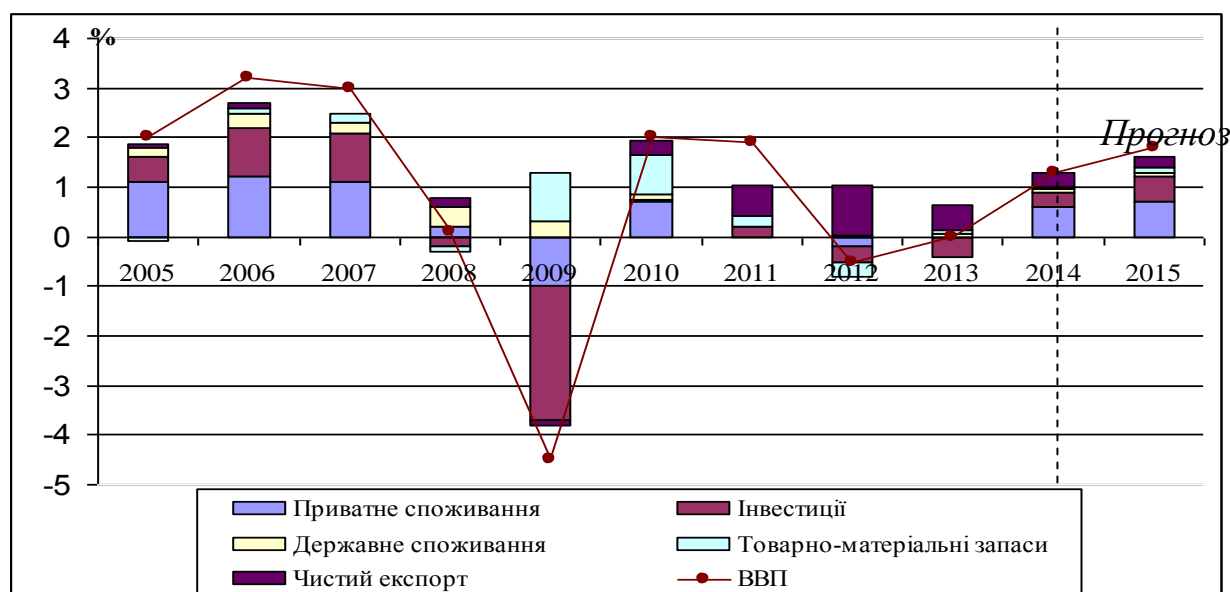

Рис. 1. Темпи росту ВВП та його компонентів у 2005-2013 рр. (%)

Питома вага витрат на наукові та науково-технічні розробки у ВВП країн-лідерів світових рейтингів конкурентоспроможності коливається в межах 2-3,5%, темпи зростання патентної діяльності досягають 5-7% на рік, 35-40% населення країн у віці 25-64 років має рівень освіти «Магістр». Інноваційний фактор в таких країнах прийнято за ключовий в проблемах економічного зростання.

Крім інновацій ще однією сферою міжрегіонального співробітництва країн ЄС є також сприятливий інвестиційний клімат та обсяги залучення прямих іноземних інвестицій.

Найближчі кілька років, з метою підвищення сукупного попиту, ЄС повинен поліпшити умови залучення прямих іноземних інвестицій. Після початку кризи в 2007 році, коли обсяг припливу інвестицій становив 857 млрд.дол., відбулося різке зниження цього показника: спочатку до 539 млрд. дол. в 2008 році, а потім до 360 млрд. дол. в 2007 році. Після незначного поліпшення ситуації протягом 2010-2011 років, для ЄС знову настав складний період. (рис. 2.)

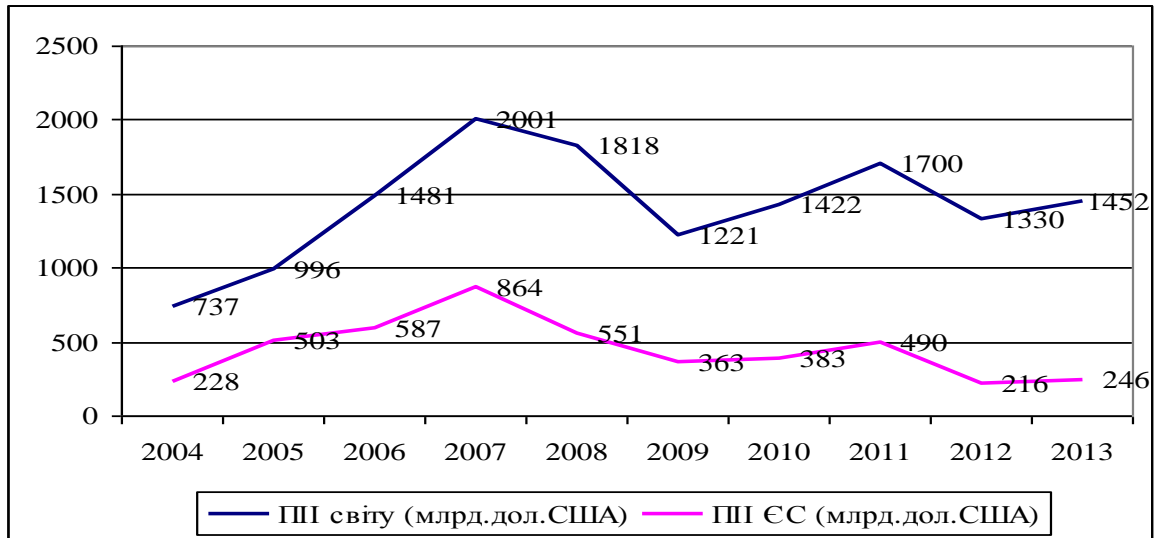

Рис. 2. Динаміка притоку прямих іноземних інвестицій в ЄС та в світі, 2004-2013 рр., млрд.дол.США[1, 4]

Аналіз динаміки ПІ ЄС свідчить, про те, що у 2013 р. обсяги ПІ до Європи зменшилися на 81,9%, але найбільший спад за 10 років спостерігався у 2012 р. та склав 84,2%. Крім того, варто зазначити, що абсолютне значення приросту ПІ в ЄС у 2013 році є позитивним числом, таким чином це характеризує збільшення обсягів ПІ за весь період що аналізується.

Для порівняння швидкості зміни ознаки в окремі відрізки часу було використано коефіцієнт прискорення (уповільнення), який свідчить про те, що відбувається сповільнене зростання ПІ в Європейському Союзі.

Слід зазначити, що крім складностей у питанні залучення інвестицій, має місце значний відтік грошових коштів в офшори. Європейський Союз займає друге місце після США з перекаду фінансових коштів в офшорні юрисдикції, розташовані по всьому світу.

Європейський Союз має намір підвищити якість правових механізмів, спрямованих на боротьбу з податковими ухиленнями, це, насамперед, стосується адміністрування ПДВ, обміну податковою інформацією та гармонізації законодавства стосовно визначень, пов'язаних з офшорними територіями. Також будуть оновлюватися «чорні списки» компаній-порушників, які скоюють злочини у фінансовій сфері.

Взагалі, підсумовуючи вищевказане можна стверджувати, що динаміка обсягів європейських інвестицій має нерівномірний характер. Це зумовлене нестабільністю світового фінансового ринку.

Для збільшення притоку інвестицій Євросоюз планує підвищити ефективність товарних ринків, а саме – знизити вплив бар'єрів для нових постачальників товарів і, особливо, послуг. Також у фокусі залишаються питання, пов'язані з базовою освітою, професійною підготовкою і безперервного навчання, що особливо важливо в період економічної трансформації та підвищення конкурентоспроможності.

В умовах трансформації моделі економічного зростання інвестиції необхідно розглядати у широкому контексті, охоплюючи всі форми та напрями «вливання» фінансових ресурсів в економіку. Слід враховувати не тільки інвестиції в основний капітал, але й вкладення в інші джерела економічного зростання. Насамперед, це стосується знань і людських ресурсів (табл.2).

Таблиця 2

Рівень витрат НДДКР і загальних витрат на освіту та професійну підготовку в ЄС-28, % від ВВП [4]

	2004	2006	2008	2009	2010	2011	2012
Рівень затрат та НДДКР	1,82	1,84	1,91	2,01	2,00	2,04	2,06
Рівень затрат на освіту і професійну підготовку	5,06	5,03	5,07	5,41	5,44	5,46	5,47

Країни ЄС збільшили інвестиції в дослідження й розробки за період 1995-2012 рр. на 18%. Високі темпи росту капіталовкладень у НДДКР демонструють деякі країни, що розвиваються, і розвинені держави з невеликими відносними обсягами коштів, що спрямовуються урядом на науку та інноваційну діяльність, а саме: Фінляндія, Греція та Угорщина.

У структурі фінансування НДДКР зростаюча частка належить бізнес-сектору. У країнах ЄС сьогодні він фінансує в середньому 65,5%, більше 70% - у Швеції, Ірландії, Бельгії, Німеччині, Фінляндії, Великобританії, 75,3% - у США.

Кожні 7-10 років відбувається подвоєння витрат на НДДКР: у 80-х рр. ХХ ст. їх величина становила 208 млрд. 370 млн. дол. США (1,85% від сукупного світового ВВП), в 90-х рр. – 452 млрд. 590 млн. дол. (2,55% від світового ВВП).

Структура фінансового забезпечення науково-технічних робіт свідчить про те, що у фінансуванні інноваційної діяльності промислових підприємств характерно домінування приватного сектора, переважно джерелом інвестицій в інновації є власні кошти підприємств. Так, у ЄС в 2012 році фінансування інноваційних розробок за рахунок інвестиційних ресурсів приватного сектора склало: в Німеччині – 90%, у Франції – 75,5%, у Великобританії – 68,8%, в Італії – 78,2%.

Що стосується фінансування НДДКР з боку ТНК, то слід зазначити, що наряду з корпораціями США, лідерами також є корпорації з країн ЄС, а саме Німеччини, Великої Британії, Франція та Швейцарії (табл. 3)

Таблиця 3

Витрати на НДДКР світовими корпораціями в 2012 році за секторами економіки, млрд. дол. США [1]

Компанія	Сектор	Витрати на НДДКР
ToyotaMotor (Японія)	Автомобілебудування	8761
Microsoft (США)	Програмне забезпечення	7961
GlaxoSmithKline (Велика Британія)	Фармацевтика	7639
Siemens AG (Німеччина)	Електроніка	6913
Pfizer (США)	Фармацевтика	6900
FordMotor (США)	Автомобілебудування	6854
Sanofi-Aventis (Франція)	Фармацевтика	6816
Intel (США)	Електроніка	6812
Volkswagen (Німеччина)	Автомобілебудування	6810
Novartis AG (Швейцарія)	Фармацевтика	6436
Nokia (Фінляндія)	Електроніка	6376
GeneralMotors (США)	Автомобілебудування	6100
Johnson&Johnson (США)	Фармацевтика	6049
IBM (США)	Електроніка	6 037
MatsushitaElectric (Японія)	Електроніка	5761
RocheHoldings (Швейцарія)	Фармацевтика	5720
NissanMotor (Японія)	Автомобілебудування	5529

Merck&Co. (США)	Фармацевтика	5431
HondaMotor (Японія)	Автомобілебудування	5131
Motorola (США)	Електроніка	5062

Дані таблиці підтверджують загальну тезу про те, що сьогодні спостерігається унікально висока концентрація науково-технічних ресурсів у невеликому числі розвинених країн: США, ЄС і Японії. При чому спостерігається скорочення технологічного розриву між США і Західною Європою, що стало наслідком підвищення інтенсивності НДДКР у провідних західноєвропейських країнах, росту американських капіталовкладень у цьому регіоні і створенні власних дочірніх підприємств на базі передових науково-технічних досягнень материнських компаній, ослаблення темпів упровадження нововведень у цивільних галузях американської промисловості.

Також на сучасному етапі розвитку спостерігається розширення меж міжнародного обміну високими технологіями. Дана тенденція розвивається шляхом розширення кооперації в сфері науково-дослідницьких і дослідницько-конструкторських робіт та переорієнтації країн ЄС на виробництво та експорт високотехнологічної продукції. Що стосується темпів зростання виробництва у високотехнологічних галузях ЄС за період 1995-2012 рр., то в він склав 31%, тобто спостерігається явна тенденція до збільшення асигнувань у НДДКР в країнах ЄС.

Слід також відмітити, що найбільшим наукомістким потенціалом володіють сьогодні 5 країн світу з яких три є членами ЄС: Німеччина, Англія та Франція (рис. 3). Вони разом із США, Китаєм, Південною Кореєю та Японією, контролюють 80% світового ринку високих технологій. На цьому ринку постійно ведеться жорстка конкурентна боротьба.

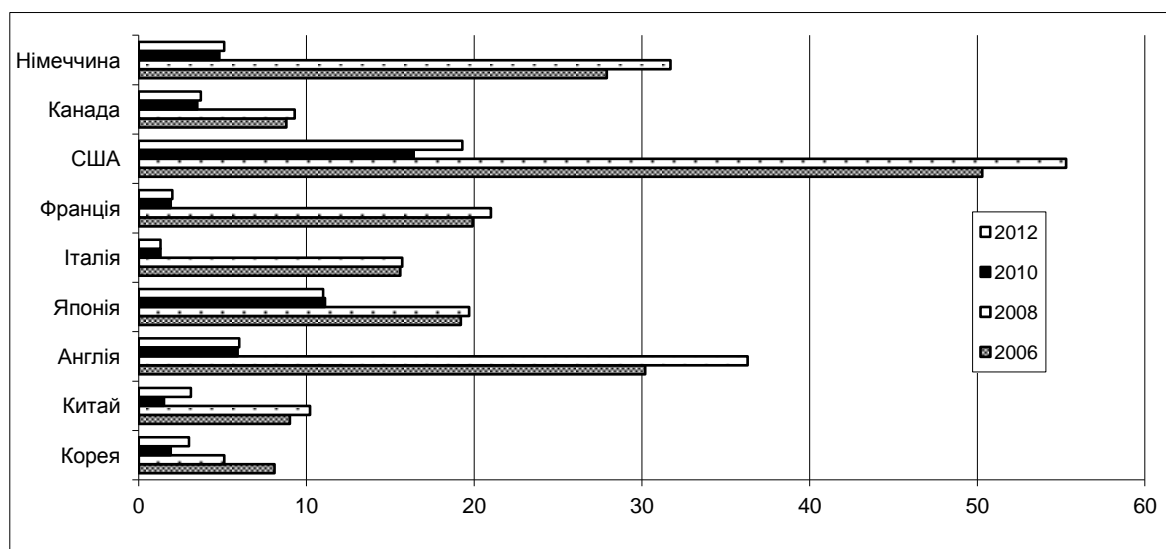

Рис. 3. Провідні експортери науково-технічних послуг за 2006-2012 рр., млрд. дол. США [1]

Таким чином, на сучасному етапі розвитку спостерігається висока концентрація науково-технічних ресурсів у невеликому числі розвинених країн, у тому числі у країнах ЄС – 13%.

Аналізуючи структуру розвитку високотехнологічних галузей промисловості ЄС за період 1995-2012 рр., слід відзначити стрімке зростання виробництва продукції цих галузей, насамперед офісного та комп'ютерного обладнання та комунікаційного

устаткування. Суттєво меншими у своєму зростанні за відповідний період були обсяги виробництва аерокосмічної галузі, фармацевтики, виробництва медичних, точних та оптичних інструментів (рис.4).

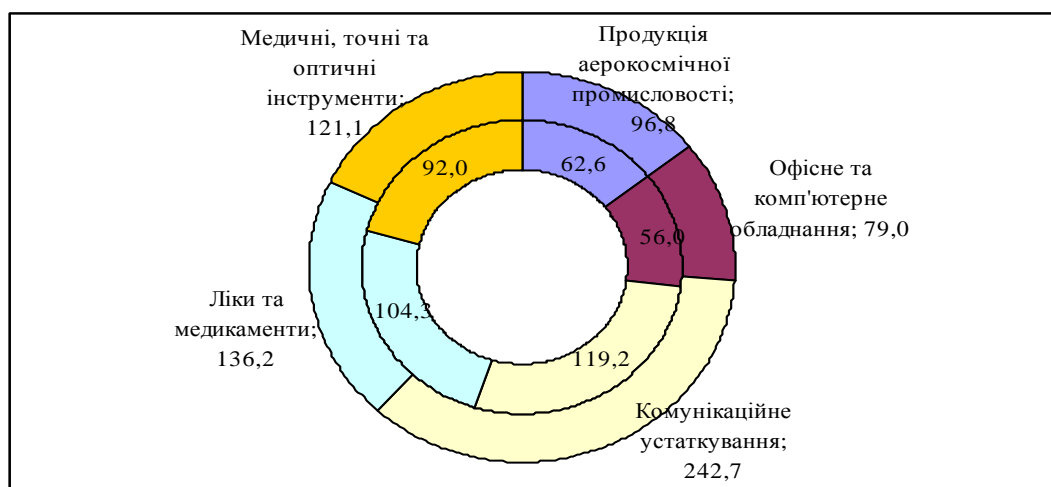

Рис.4 Галузева структура ринку високотехнологічної продукції в ЄС у 1995-2012 рр.(млрд. дол. США)[4]

Підводячи підсумки аналізу основних тенденцій розвитку європейського високотехнологічного виробництва слід зазначити, що найбільш інтенсивна структурна трансформація промисловості відбувалася на користь наукоємних галузей.

Слід відмітити, що саме криза 2008-2009 рр. змусила ЄС прийняти пакет адресних фінансових заходів щодо прискорення переходу промисловості країн ЄС на інноваційно-інвестиційний шлях розвитку (надання позик, стимулювання попиту, в т.ч. податковими пільгами, і використання держзамовлення, фінансування спільних з промисловістю проектів НДДКР через 7 Рамкову програму НДДКР). Відповідно до Плану економічного відновлення ЄС нові заходи були спрямовані на підтримку інновацій в трьох секторах промисловості: машинобудування, будівництво та автомобілебудування [3].

Таким чином за останнє десятиліття в ЄС відбулися значні зміни в інноваційній сфері, інноваційній політиці та в механізмах стимулювання інноваційної діяльності як на наднаціональному рівні, так і в рамках окремих країн і регіонів.

В даний час ЄС переходить до нової стратегії стимулювання інновацій, що передбачає зростання витрат на НДДКР, створення єдиного наукового та інноваційного загальноєвропейського простору та посилення міжрегіонального інноваційно-інвестиційного співробітництва.

На сучасному етапі інноваційно-інвестиційна політика ЄС придбала комплексний, системний і довгостроковий характер з чіткими кількісними та якісними орієнтирами. При цьому, розробка інноваційно-інвестиційної політики на кожному рівні будуватися з урахуванням тенденцій розвитку інших рівнів [2].

Також ЄС приступив до формування скоординованої політики в галузі науково-технічного співробітництва країн-членів ЄС з третіми країнами. Була розроблена Європейська Рамкова стратегія міжрегіонального співробітництва в науково-технічній сфері з третіми країнами з метою визначення пріоритетних напрямів, за якими спільні дії можуть принести значно більший ефект для Євросоюзу, ніж двосторонні зв'язки, особливо, що стосується вирішення глобальних проблем (зміна клімату, енергетична і продуктова безпеку, забезпечення водними ресурсами і т.д.). Для реалізації цього завдання було організовано Європейське Партнерство в галузі

міжнародного співробітництва і нова європейська структура з вироблення загальної політики - Стратегічний форум з міжнародного співробітництва в галузі науки і технології (StrategicForumforInternationalScienceandTechnologyCooperation - SFIC). Основними завданнями SFIC, членами якого є країни Євросоюзу, є систематизація та обмін інформацією про науково-технічне співробітництво, об'єднання інформації про науково-технічні ресурси третіх країн, створення мереж наукових радників в третіх країнах, регулярні консультації для визначення загальних пріоритетних географічних і тематичних напрямів розвитку координованої кооперації з третіми країнами [3].

Підводячи підсумок треба зазначити, що, основним завданням нової середньострокової інноваційної стратегії ЄС до 2020 р є побудова єдиного інноваційного простору шляхом інтенсифікації горизонтальною і вертикальною координації інноваційної політики країн-членів ЄС, а також формування єдиної міжнародної науково-технічної політики.

Отже, країни-члени Євросоюзу взяли в XXI ст. курс на подальше поглиблення міжрегіонального співробітництва у сфері НДДКР і підвищення ефективності інноваційної діяльності. Це сприятиме посиленню їх конкурентних позицій на світовому ринку сучасних технологій.

Список використаної літератури

1. Офіційний сайт ЮНКТАД [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.unctad.org/. Ofitsiyni sait YuNKTAD [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: www.unctad.org/

2. Рутко Д. Ф. Опыт Европейского Союза по стимулированию инновационной деятельности и его адаптация в республике Беларусь [Электронный ресурс] / Д. Ф. Рутко. – Режим доступа: http://www.pac.by/dfiles/001131_291951_48Problemi_innovac_razvit.pdf; Rutko D. F. Opyt Yevropeyskogo Soyuzo po stimulirovaniyu innovatsionnoy deyatel'nosti i ego adaptatsiya v respublike Belarus [Elektronnyy resurs]. – Rezhim dostupa: http://www.pac.by/dfiles/001131_291951_48Problemi_innovac_razvit.pdf

3. Шелюбская Н. В. Новая инновационная политика ЕС [Электронный ресурс] / Н. В. Шелюбская // Информационное общество. – Режим доступа: <http://emag.iis.ru/arc/infosoc/emag.nsf/BPA/f7e35361ae6787efc32571e3004729b4>; Shelyubskaya N. V. Novaya innovatsionnaya politika YeS [Elektronnyy resurs] / N. V. Shelyubskaya // Informatsionnoe obshchestvo. – Rezhim dostupa: <http://emag.iis.ru/arc/infosoc/emag.nsf/BPA/f7e35361ae6787efc32571e3004729b4>.

4. Eurostat [Electronic resource]. – Mode of access : <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>.
Стаття надійшла до редакції 22.10.2015.

T. Nikolenko

PECULIARITIES OF THE EU INNOVATION AND INVESTMENT DEVELOPMENT IN THE FRAMEWORK OF INTERREGIONAL COOPERATION

The research of interregional cooperation of the European Union member countries in innovation and investment area is presented in the article. It is indicated that intensification of the EU interregional cooperation in innovation and investment area requires coordination of the actions of all the participants as far as integration of interested structures in the implementation of investment and innovation.

As a result of a comprehensive evaluation of the European Union countries' interregional cooperation in innovation and investment area it is revealed that Eurozone economy growth is provided mainly by three leading economies – Germany, Great Britain and France. It is noted that in addition to innovations another area of interregional cooperation in the EU countries is investment. The analysis shows that the dynamics of European investment is uneven and alongside it there is slow growth of FDI in the European Union. This is due to the instability of the global financial market.

Based on the analysis it is grounded that EU countries increased investment in research and development. Along with the leading EU countries high growth rates of investment in research and development are demonstrated by Finland, Greece and Hungary. It is determined that the structure of R & D funding the growing share belongs to business sector. Concerning R & D funding by TNCs, it is noted that along with US corporations, leaders are also corporations from EU countries, namely Germany, Great Britain, France and Switzerland.

The article states that at present expanding the boundaries of international exchange of high technology is observed. While analyzing the structure of high-tech industries it is noted that there is a rapid increase in production of office and computer equipment and communication equipment. Over the same period the aerospace industry, pharmaceuticals, production of medical, precision and optical instruments showed significantly lower rates of output growth.

The analysis shows that over the past decade there have been significant changes in the EU in the sphere of innovations, innovation policy and mechanisms to stimulate innovation. Currently, the EU moves to a new strategy of innovation stimulation, which implies increased spending for research and development, creating a common European research and innovation area and strengthening regional innovation policy. It is determined that the member states of the European Union have embarked on further deepening of interregional cooperation in the field of research and development and improving the efficiency of innovation that will strengthen their competitive position in the global market of modern technologies.

Key words: *interregional cooperation, European Union, innovation, investment, research, development, rates of investment, high technology*

УДК 339.54(4-6ЄС)

І.Ю. Чентуков

ТОРГОВЕЛЬНА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

У статті доведено, що процеси європейської інтеграції досягли найбільшого рівня розвитку у порівнянні із іншими регіональними інтеграційними процесами, що розвиваються у світовому господарстві, а сучасна економіка ЄС відноситься до найбільш відкритих у світовому господарстві.

Обґрунтовано, що торговельна політика Європейського Союзу є невід'ємною складовою Стратегії розвитку ЄС і спрямована на підвищенні рівня міжнародної конкурентоспроможності об'єднання. Поширення механізму вільної торгівлі є особливо актуальним з точки зору забезпечення економічного зростання та створення робочих місць.